

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Харківський національний автомобільно-
дорожній університет**

у співпраці з

Lodz University of Technology
(м. Лодзь, Польща)

Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту
(м. Суми, Україна)

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Навчально-науковий інститут «Каразінський банківський інститут»
(м. Харків, Україна)

**ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНИЙ
ТА ЕКОНОМІКО-ФІНАНСОВИЙ
ІНСТРУМЕНТАРІЙ УПРАВЛІННЯ
СУЧАСНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ:
МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД**

МАТЕРІАЛИ

**Міжнародної науково-практичної конференції,
Україна, м. Харків, 28 травня 2021 р.**

Збірник наукових праць

ХНАДУ, 2021

УДК 657:336.2:338.2

*Конференція зареєстрована в УкрІНТЕІ, посвідчення № 855 від 16.12.2020 р.
Друкуються за рішенням Вченої ради факультету управління та бізнесу
Харківського національного автомобільно-дорожнього університету,
протокол № 4 від 24.05.2021 р.*

Організаційний комітет:

- Богомолов В.О.** д-р техн. наук, професор, ректор, ХНАДУ (голова оргкомітету)
Дмитрієв І.А. д-р екон. наук, професор, проректор з наукової роботи, ХНАДУ (заступник голови оргкомітету)
- Шевченко І.Ю.** д-р екон. наук, професор, декан факультету управління та бізнесу, ХНАДУ (заступник голови оргкомітету)
- Маліков В.В.** д-р наук з держ. упр., професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування, ХНАДУ (заступник голови оргкомітету)
- Качмарек Л.
(Kaszmarek Ł.)** dr hab. inż., prof., Vice Dean for Full Time Degree Programmes, Faculty of Mechanical Engineering, Lodz University of Technology; Head of the Research Groups Space Engineering and Functional Materials; Vice President of the Association of Polish Inventors and Rationalizers; Co-founder of a spin-off company Advanced Graphene Products Sp. z o. o. (м. Лодзь, Польща)
- Бєляєва Л.А.** канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри обліку та оподаткування, ННІ «Каразінський банківський інститут» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна
- Бурденко І.М.** канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та оподаткування, ННІ бізнесу, економіки та менеджменту Сумського державного університету
- Ковальова Т.В.** канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування, ХНАДУ
- Болдовська К.П.** канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування, ХНАДУ (відповідальний секретар)

Обліково-аналітичний та економіко-фінансовий інструментарій управління сучасним підприємством: міжнародний досвід : збірник наукових праць за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 28 травня 2021 року). Харків : ХНАДУ, 2021. 264 с.

Матеріали конференції будуть корисні для науково-педагогічних працівників, науковців, представників сфери державного управління, практичних працівників, а також аспірантів і здобувачів вищої освіти у галузі обліку і оподаткування, фінансів, економіки, підприємництва, менеджменту.

Матеріали опубліковані в авторській редакції з дотриманням індивідуального стилю. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надано в рукописах, та залишає за собою право не поділяти погляди авторів на ті чи інші питання, що розглянуті в рамках науково-практичної конференції.

© колектив авторів
© ХНАДУ, 2021

ЗМІСТ

1. ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ І РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА

<i>Болдовська К.П.</i> Об'єкти бухгалтерського відображення розрахунків за податком на прибуток підприємств та особливості їх визначення	8
<i>Долішня Т.І.</i> Обліково-аналітичні особливості в торгівлі	13
<i>Ковальова Т.В., Лівенцова Я.О.</i> Шляхи вдосконалення обліку податку на додатну вартість	18
<i>Кравченко О.В., Бага А.В.</i> Поняття капітальних інвестицій з метою їх обліку	21
<i>Кравченко О.В., Кобець Т.О.</i> Поняття дебіторської заборгованості з метою її обліку	24
<i>Kudria Y.V.</i> The analytical assessment of the positive and negative economy effects of enterprises development in Ukrainian machine building	28
<i>Кулікова К.М., Кисіль В.В.</i> Організаційні аспекти впровадження управлінського обліку на підприємстві	33
<i>Лівенцова Я.О., Горбунова А.Я.</i> Формування управлінської звітності підприємства: процедурні аспекти	36
<i>Матюха М.М.</i> Характеристика структурних інструментів управлінського обліку	38
<i>Овчарова Н.В., Пугач О.В.</i> Обліково-аналітичне забезпечення управління виробничими запасами підприємства	41
<i>Осташевській В.С.</i> Організація управління матеріальними запасами	44
<i>Проскура А.С., Комісарова П.А.</i> Соціально орієнтований бухгалтерський облік: сутність і показники	48
<i>Савченко Д.В., Осика А.О.</i> Порівняльна характеристика положень щодо оцінки виробничих запасів згідно національних і міжнародних стандартів обліку	50
<i>Sklyar Ya.</i> Accounting and document flow of international transport	54
<i>Тонконоз К.Г., Ярошенко Б.В.</i> Особливості обліку страхування майна в Україні	58
<i>Khoroshilova I., Khoroshilov M.</i> Kierunki polityki państwa w celu przejścia kryzysu gospodarczego	60

2. ОБЛІКОВО-ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА І ВНУТРІШНІЙ АУДИТ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР

<i>Болдовська К.П., Попкова К.О.</i> Особливості складання податкового плану підприємства	63
<i>Болдовська К.П.</i> Податок на прибуток підприємств: особливості нарахування і способи оптимізації податкових платежів	66
<i>Бреус В.В.</i> Внутрішній аудит як інструмент підвищення ефективності діяльності підприємства	68
<i>Вербицька В.І., Міщенко Б.С., Олефіров Д.Г.</i> Удосконалення аудиту фінансової звітності	72
<i>Нежива М.О.</i> Аудит юридичної корпоративної перевірки	75
<i>Савченко Д.В.</i> Типові недоліки і порушення в обліку виробничих запасів підприємства та шляхи вдосконалення їх аудиту	77
<i>Соколова І.К., Сангаре К.</i> Теоретичні аспекти оподаткування	81
<i>Харіна К.М., Проскура А.С.</i> Переваги і недоліки прямих і непрямих податків	84
<i>Khoroshylova I.O., Baidala V.V.</i> The impact of the pandemic on the banking system of Ukraine	88

3. СУЧАСНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ОДИНИЦЯМИ

<i>Вербицька В.І., Бредіхін В.М.</i> Огляд автоматизованих інформаційних систем управлінського обліку	92
<i>Вербицька В.І., Кисіль В.В., Мошківський В.В.</i> Особливості фінансового планування в процесі використання сучасних технологій	94
<i>Гончаренко Н.Г.</i> Економічний аналіз – як умова ефективного управління інноваціями на підприємствах та забезпечення їх фінансової незалежності	99
<i>Леонтович С.П., Радченко О.Д.</i> Аналіз фінансової безпеки за станом балансу підприємств економіки	101
<i>Пеняк Ю.С., Шевченко Д.Ю.</i> Проблеми впровадження системи управлінського обліку на підприємствах	105
<i>Темченко А.В.</i> Автоматизація процесу бюджетування на підприємстві	109

4. МЕНЕДЖМЕНТ ЗМІН НА СУЧАСНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ АСПЕКТИ

<i>Беляєва Л.А.</i> Бенчмаркінг у сучасному бізнес-середовищі	112
<i>Богашико О.Л.</i> Гнучкі технології управління проєктами в діяльності сучасних організацій	116
<i>Бурковська А.І., Бурковська А.В.</i> Управління змінами на сучасних підприємствах ресторанного бізнесу США в контексті продовольчої безпеки	120
<i>Догадайло Я.В., Бодра Ю.А.</i> Сучасна інноваційна політика дорожнього комплексу України	123
<i>Догадайло Я.В., Лантєва У.Д.</i> Передумови виживання у VUCA-світі	126
<i>Коваль В.В.</i> Визначення результативності системи маркетинг-логістики АТП	130
<i>Ковтун В.А.</i> Стан та значення впровадження штучного інтелекту у підприємницьку діяльність	134
<i>Попова А.М.</i> Аспекти інноваційного менеджмента в плануванні стратегії розвитку	138
<i>Sklyar Ya.</i> International Transport Union: experience and rules	142
<i>Федотова І.В.</i> Формування ієрархічної системи управління АТП	146
<i>Федотова І.В., Асташов А.Р.</i> Процес розробки стратегії взаємовідносин АТП зі споживачами	150
<i>Федотова І.В., Масалов Є.І.</i> Визначення доцільності впровадження аутсорсингу на підприємстві	154
<i>Фісун К.А.</i> Системний підхід в управлінні ресторанним бізнесом	158

5. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА

<i>Артем'єва О.О.</i> Вплив карантинних заходів на стан подання звітності в Україні	163
<i>Бреус В.В., Гунько В.Л.</i> Правове забезпечення підприємницької діяльності в Україні	166
<i>Гунько В.Л., Бреус В.В.</i> Нормативно-правове забезпечення розвитку малих і середніх підприємств України	170

<i>Ковальова Т.В., Бурденко І.М.</i> Роялті у законодавстві України	173
<i>Lubenska A.V.</i> Regulatory and legal support of entrepreneurship and its disadvantages	177
<i>Мошківський В.В.</i> Адаптація суб'єктів підприємницької діяльності в період пандемії	181
<i>Мошківський В.В.</i> Малі підприємства в умовах пандемії	185
<i>Ророва А., Sklyar Ya.</i> Aspects of development and accounting for the operation of international transport corridors	189
<i>Савченко Д.В.</i> Нормативно-правова база обліку виробничих запасів	192
<i>Sklyar Ya.</i> Documenting international transport: experience and possible mistakes	198

6. ПЕРСПЕКТИВИ МОДЕРНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

<i>Болдовська К.П.</i> Роль і перспективи розвитку бухгалтерського обліку як інформаційної системи управління підприємством	203
<i>Вербицька В.І., Іваха С.Я., Колісник В.В.</i> Значення інформаційних систем бухгалтерського обліку	207
<i>Кириленко Н.О.</i> Основні напрямки розвитку бухгалтерського обліку в умовах цифровізації	210
<i>Костенко Ю.О., Маліков В.В.</i> Сутність та особливості цифрової економіки	213
<i>Костенко Ю.О.</i> Проблеми і перспективи цифровізації економіки України	218
<i>Lubenska A.V.</i> The necessity to digitalize the accounting sphere	222
<i>Матковська Д.А.</i> Вплив цифровізації економіки на сучасний стан фінансової звітності	226
<i>Мошківський В.В.</i> Процес створення програмного забезпечення для ведення бухгалтерського обліку	230
<i>Хорошилов М.С., Христенко Я.О.</i> Системне забезпечення ведення обліку в Україні	233

7. НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ

Болдовська К.П. Податкове планування на підприємстві: методологічні аспекти	238
Кириленко Н.О. Облік податку на додану вартість: теоретичний аспект	242
Матковська Д.А. Шляхи вдосконалення бухгалтерського обліку розрахунків з контрагентами	245
Савченко Д.В., Разгоняєв Г.В. Організаційні і методичні аспекти аудиту виробничих запасів підприємства	248
Слісаренко О.О. Інвентаризація, як елемент методу бухгалтерського обліку	254
Султанова А.В. Системне забезпечення ведення обліку в сучасних умовах	258

ГНУЧКІ ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ В ДІЯЛЬНОСТІ СУЧАСНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

*Богашико О. Л., канд. екон. наук, доцент,
Навчально-науковий інститут економіки та бізнес-освіти,
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини*

Гнучкі технології управління – це система цілей, засобів і методів забезпечення контролю над організацією. Технологія – це інструмент впливу, використання якого може бути довірено різним керівникам структурних підрозділів організації.

До сфер проектного управління відносяться фінансова, кадрова, структурна сфера діяльності організації. Для того, щоб всі ці області були широко і правильно охоплені, команда, яка працює над проектом, повинна правильно розподілити свої обов'язки, чому і сприяє гнучка методологія управління проектами.

Технологія – це наука про виробництво, про найбільш економічні способи та процеси переробки сировини й матеріалів в засоби виробництва й споживчі товари. Кожен використовуваний спосіб – це окрема технологія, згідно якої виробляють той чи інший товар. Залежно від того, в якій сфері діяльності використовується та чи інша технологія, вона може мати різні цілі та призначення. Отже, виникає необхідність класифікації технологій в залежності від певних ознак: динамічності, точності, послідовності, гнучкості.

Принцип динамічності полягає в постійному розвитку, виконання будь-яких дій, рухів і процесів, при цьому також підвищуються вимоги й до співробітників, оскільки перед ними ставляться все більш складні завдання.

Принцип точності – характеризується ступенем наближення кожного бізнес-процесу до головного загального результату.

Принцип послідовності полягає в раціональному розміщенні робочих місць, тобто логічної ув'язки певних процесів, що пов'язують стратегію з діями на кожному рівні організації спрямованих на досягнення мети.

Принцип гнучкості полягає в здатності швидко адаптуватися до вимог ринку. Гнучкі технології – це сукупність методів і прийомів управління всіма сукупними ресурсами організації, що дозволяють реалізовувати проектні цілі найбільш ефективним способом.

До проектно-орієнтованих галузей відносяться: виробництво та обробна промисловість, бізнес-послуги, фінансовий і страховий сектор, нафтогазовий сектор, інформаційні технології, будівництво, комунальні послуги та нерухомість. В сучасних умовах масштаби проектної діяльності зростають. До проектно-орієнтованих галузей, крім названих, можна віднести також державне і муніципальне управління, цифрові технології та виробництво цифрової техніки [1].

Особливість проектного управління полягає в тому, що цілі проекту обмежені в кількості, в засобах і в часі. Розробляючи стратегію реалізації того чи іншого проекту, керівники організацій складають докладні кошториси, дорожні карти, чек-листи в яких детально прописують функціонал кожного співробітника й обсяг ресурсів, що припадають на одного учасника проекту. Але на жаль, як би детально не складався стратегічний план розвитку організації, завжди виникають непередбачені події, які можуть допомогти або перешкодити в досягненні стратегічних цілей.

Керівники структурних підрозділів на всіх рівнях управління повинні блискавично реагувати на зовнішні та внутрішні чинники, долати несподівані складності й вико-

ристовувати сприятливі можливості для компанії. Всі ці коригування, які відбуваються в реальному часі, вимагають використання гнучкості управління, тобто здатності й готовності експериментувати з новою бізнес-моделлю [2].

Методологія Scrum (англ. Scrum «сутичка») – метод управління проектами, при якому основний акцент робиться на якості контролю за ходом роботи.

Гнучка методологія Scrum, як і будь-який метод управління має свої переваги і недоліки. Перевагами є:

- прозорість, тобто кожен член проекту несе відповідальність за досягнення спільної мети, завжди в курсі процесу виконання робіт і має достовірну інформацію про терміни виконання робіт;

- самостійність членів проекту, тобто учасники мають право самі вирішувати, як працювати над проектом, які технології використовувати;

- швидкість виконання проекту, оскільки замовник безпосередньо працює з усіма членами проекту, що дозволяє вносити зміни в проект на вимогу замовника.

Недоліками даного методу є:

- дуже важко підібрати самоорганізовану команду професіоналів, здатних правильно розставити пріоритети і виконувати завдання;

- складно впровадити у великі проекти.

Методологія PRINCE (проекти в контрольованих середовищах) – підхід до управління проектами заснований на організації та контролі над усіма проектами від стадії планування до стадії повного завершення.

Основні переваги даної методології:

- підходить як для невеликих, так і для великих проектів, де здійснюється постійний контроль, як з боку керівництва, так і з боку держави;

- структурованість усіх бізнес-процесів проекту;

- облік діяльності та постійне її вдосконалення.

Недоліки методології PRINCE:

- відсутність інструментів для роботи в проєкті;
- велика кількість звітів;
- слабка мотивація основних учасників проєкту [3].

Таким чином, гнучкі методології на сьогодні активно використовуються в різних галузях діяльності. Щоб реалізувати будь-який проєкт, обов'язково доведеться щось міняти, шукати нові рішення, генерувати незвичайні ідеї. Тільки адаптуючись до постійно мінливих умов середовища, праці та до вимог клієнтів, можна знайти правильний шлях для продовження роботи. Саме гнучка методологія управління проєктами може стати вірним помічником в цьому питанні. Невеликі проєктні команди максимізують ефективність за допомогою гнучкої методології.

Можна зробити висновок, що вибір між традиційним та гнучким менеджментом лягає на плечі керівників компаній, які, вивчивши обсяг робіт, кінцеві цілі, кваліфікацію персоналу, оцінивши обсяг наявних ресурсів, вибирають той метод, який вважають найбільш ефективним. Нові методи й технології їх впровадження – це свого роду виклик колективу, а як домогтися більшої ефективності завжди справа індивідуальна.

Перелік посилань:

1. Романенко М. А., Апенько С. Н. Вплив гнучких технологій на управління людськими ресурсами проєктів підприємств. *Фундаментальні дослідження*. 2016. № 9-2. С. 411–418.

2. Богашко О. Л. Особливості управління людським капіталом в практиці сучасного менеджменту організацій. *Економіка України в умовах євроінтеграції : виклики та перспективи розвитку* : матер. І Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Умань, 19 квітня 2018 р.). Умань : Видавець «Сочінський М. М.», 2018. С. 66–68.

3. Клименко Е. Ю. Трансформація управління проєктами в цифровій економіці. *Управління проєктами та програмами*. 2018. № 2. С. 110–117.

Наукове видання

**ОБЛКОВО-АНАЛІТИЧНИЙ ТА ЕКОНОМІКО-
ФІНАНСОВИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ УПРАВЛІННЯ
СУЧАСНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ: МІЖНАРОДНИЙ
ДОСВІД**

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції,
28 травня 2021 р.

Збірник наукових праць

Відповідальний за випуск

В.В. Маліков

Авторська редакція

Підп. до друку _____ Формат _____
Папір офсетний. Друк RISO.
Ум.-друк. арк. 9,1 Обл.-вид. арк. 9,6
Тираж 100 прим. Зам. № _____

ВИДАВНИЦТВО

Харківського національного автомобільно-дорожнього університету

**Видавництво ХНАДУ, 61002, Харків-МСП, вул. Ярослава Мудрого, 25.
Тел. /факс: (057) 700-38-64; 707-37-03, e-mail: rio@khadi.kharkov.ua**

Свідоцтво Державного комітету інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції, серія ДК № 897 від 17.04 2002 р.